

FORSIKRINGSBEVIS**Personbil**

Hva er forsikret	Forsikringssum	Egenandel
------------------	----------------	-----------

Forsikringen dekker

Bil Delkasko

Ansvar: personskade/tingskade

- personskade

Ubegrenset

- tingskade

100 mill.

Retts hjelp

100 000

Ulykke: død/invaliditet

100'/200'

Brann og tyveri

Glass: reparasjon/skifte rute eller glasstak

1 000/Ubegr

Vei hjelp

Fastmontert ekstrautstyr

10 000

Løsøre

5 000

Avlesning av kilometerstand (gjelder forsikringer med kjørelengde)

Hvor langt du kjører påvirker prisen på forsikringen. Dersom det ikke er registrert riktig kilometerstand på kjøretøyet kan det påvirke erstatningen ved skade.

Forhøyet egenandel som følge av for høyt kjøretøy eller last

Forhøyet egenandel på kr 20 000 som følge av skade på kjøretøy, last eller tredjemanns eiendom (som for eksempel bruer, tunneler, garasjer, luftspenn eller skilt) når skaden skyldes for høyt kjøretøy eller last.

Hva du/sikrede må gjøre for å forebygge skader - Sikkerhetsforskrifter

Dette gjelder også den som er ansvarlig for motorkjøretøyet eller hengeren (forsikringsavtaleloven § 4-11)

- Alle dekk skal ha lovlig mønsterdybde og være tilpasset føreforholdene
 - Når kjøretøyet forlates, skal det være lukket og låst
 - Nøklene skal ikke oppbevares i eller på kjøretøyet/hengeren
 - Nøklene skal oppbevares slik at uvedkommende ikke kan få tak i dem
 - Ekstra dekk og felger skal være innelåst i annet rom enn fellesgarasje/fellesrom, eller være fastlåst til bygningen
 - Tyveriutsatte gjenstander som f.eks. sportsutstyr, elektronisk/optisk utstyr og ur/smykker skal være innelåst og ikke synlig når kjøretøy eller campingvogn forlates
 - Når kjøretøyet står på parkert henger, skal hengeren låses for å hindre påkobling til hengerfeste
- Ellers kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis (forsikringsavtaleloven § 4-8).

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Klagemuligheter

- Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte
- Gjensidiges Kundeombud
 - Finansklagenemnda

FORSIKRINGSBEVIS

Ansvarsbegrensninger

Du må varsle Gjensidige

- hvis opplysningene ovenfor ikke er riktige, er ufullstendige, eller at kjøretøyet er forsikret med privatforsikring og benyttes i næringsvirksomhet, kan Gjensidige endre avtale og pris. Feil opplysninger kan også føre til oppsigelse av avtalen og reduksjon/bortfall av erstatning.
 - hvis motorkjøretøy skal endres eller påbygges, eller tekniske egenskaper skal endres
 - hvis bobilen/campingvogna leies ut og ikke har utvidelse for utleie
 - hvis campingvogn forsikret på fast sted, skal flyttes mer enn mellom sommer- og vinterplass
- Ellers kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort (forsikringsavtaleloven § 4-6).

Du må også varsle Gjensidige

- hvis sikkerhetstiltakene endres
- hvis avtalt årlig kjørelengde overskrides

Ellers kan erstatningen reduseres forholdsmessig - ut fra forholdet mellom avtalt og riktig pris (forsikringsavtaleloven § 4-7).

Du må også varsle Gjensidige hvis kjøretøyet kjøres mindre enn avtalt kjørelengde.

For mer informasjon om riktig valg av årlig kjørelengde - se www.gjensidige.no/kjorelengde

FORSIKRINGSBEVIS

Personbil

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvem gjelder forsikringen for?	<ul style="list-style-type: none"> - Forsikringstaker - Registrert eier - Lovlig bruker av kjøretøyet - Andre med tinglyst eiendomsrett i kjøretøyet 	
Hvor gjelder forsikringen?	- I Europa, Israel og Tyrkia	- Kosovo
Hva er forsikret?	- Kjøretøy med ett sett ekstra dekk og felger	- Kontanter og verdipapirer
Hvilke skader?	<ul style="list-style-type: none"> - Ansvar – etter Bilansvarsloven - Retts hjelp – se vilkår - Ulykke - se vilkår - Brann med åpne flammer, lynnedslag og eksplosjon - Tyveri og forsøk på tyveri - Underslag - Bruddskade på bilens glassruter og glasstak 	<ul style="list-style-type: none"> - Slitasje og skader som utvikles gradvis - Skade som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for etter lov, forskrift, garanti eller reklamasjonsrett - Skade på batteri alene - Skade ved kjøring på avsperrert område, på bane eller vei som f.eks Rudskogen, Vålerbanen og Nürburgring. Forsikringen gjelder likevel kjøring som inngår i obligatorisk opplæring til førerkort og kjøring på NAF øvingsbaner i regi av NAF - Verdiforringelse som følge av reparasjon - Skade på solcellepanel dekkes ikke som glasskade, men dekkes som kaskoskade
Hvilke utgifter?	<ul style="list-style-type: none"> - Utgifter til veihjelp: <ul style="list-style-type: none"> - Bilen blir utsatt for skade, tyveri eller driftsstans - Fører og passasjer blir utsatt for sykdom, ulykke eller død - Utgifter til berging/tauing av bil og tilhenger til nærmeste verksted ved skade, utelåsing, tyveri eller annen driftsstopp - Utgifter til hjemtransport av bil, tilhenger, fører og passasjerer ved avbrutt reise som skyldes fører eller passasjerers ulykke, sykdom eller død - Utgifter til hjemtransport av tilhenger, fører og passasjerer når bilen er stjålet, eller ikke kan repareres innen to virkedager. Utgifter til hjemtransport av bil erstattes når denne er ferdig reparert eller gjenfunnet. - Merutgifter til hotellopphold for fører og passasjerer i stedet for hjemtransport, når bilen repareres på stedet innen rimelig tid - Merutgifter til nødvendig transport av fører og passasjerer til hotell, sykehus, lege eller lignende 	<p>Veihjelp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Merutgifter som overstiger bilens og tilhengerens verdi - Utgifter som hadde påløpt ved å kjøre hjem - Utgifter til reparasjon og deler - Utgifter til videresending av gods - Hjemtransportutgifter utover rimeligste kommunikasjonsmiddel - Skade som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for etter lov, forskrift, garanti eller reklamasjonsrett - Utgifter som hadde påløpt ved planlagt reise - Utgifter til hjemtransport av bil og henger dekkes ikke dersom fører eller passasjer kan kjøre bilen hjem - Skade ved kjøring på avsperrert område, på bane eller vei som f.eks Rudskogen, Vålerbanen og Nürburgring - se punkt under "Hvilke skader/dekkes ikke"

FELLEDEKNINGER/-VILKÅR

Ulykke

- Motorvognforsikringen dekker ulykkesskade for fører (enhver rettmessig bruker av motorvognen) og passasjerer som rettmessig oppholder seg i eller ved motorvognen når motorvognen eller tilkøplet utstyr er den direkte årsak til skaden
- Arbeidsmaskinforsikringen dekker ulykkesskade for fører (enhver rettmessig bruker av arbeidsmaskinen) når arbeidsmaskinen eller tilkøplet utstyr er den direkte årsak til skaden

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvilke skader?	<ul style="list-style-type: none"> - Dødsfall som følge av ulykkesskade - Varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade <p>Med medisinsk invaliditet menes varig fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse. Invaliditeten fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser o.l.</p> <p>Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og uforutsett, ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>I tillegg dekkes plutselige og uforutsette skader som skyldes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fall som ikke er forårsaket av sykdom - vridningsskader av kne og ankel - brudd (fraktur) i skulder, arm, håndledd, lårbein, leggbein, skinnlegg, ankel eller hælbein som følge av hard og/eller feil landing etter hopp 	<ul style="list-style-type: none"> - Skade som følge av deltakelse i slagsmål eller forbrytelser - Selvmord eller forsøk på selvmord. Likevel dekkes selvmord dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring med ytre årsak – ikke en sinnslidelse. - Ulykkesskade som følge av jordskjelv i Norge - Krig, se Generelle vilkår i del 2 - Atomvåpen og radioaktiv stråling, se Generelle vilkår i del 2 for sumbegrensning pr. skadehendelse - For personer i militære styrker med oppdrag utenfor Norge: Skade som følge av krigshandling, terrorhandlung eller opptøyer - Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon - Psykiske skader alene, f.eks. sjokk, uten at det samtidig er oppstått skade på kroppen. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått fysisk skade som medfører varig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet - Følgende sykdommer, diagnoser, tilstander eller skader selv om ulykke kan påvises som årsak: <ol style="list-style-type: none"> 1. Muskel-/skjelettilstander: <ul style="list-style-type: none"> - myalgier og andre uspesifikke smertetilstander - tendinitter, tendinoser og impingement 2. Hjerte-/karsykdommer 3. Utmattelsesyndromer - Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smitekilde, f.eks. insektstikk/-bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon - Skade som skyldes medisinske komplikasjoner ved undersøkelse eller behandling utført av autorisert eller uautorisert helsepersonell - Tannskader som følge av tygging - Tannskade gir ikke rett til invaliditetserstatning - Utgifter til behandling og opphold i private sykehus, poliklinikker, rekonvalesenthjem og hotell

FELLESEKKNINGER/-VILKÅR

Ulykke

Dødsfallserstatning

Dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år, utbetales dødsfallserstatning. Det gjøres fradrag dersom det er utbetalt forskudd på invaliditetserstatning for samme skade.

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til forsikredes død, reduseres erstatningen i den grad dette har hatt betydning for dødsfallet.

For ulykkesdekningen i Motorvogn / Arbeidsmaskin / Fritidsbåt gjelder:

- Dersom den omkomne på skadetidspunktet ikke hadde barn eller ektefelle/samboer i live eller forsørget sine foreldre, er erstatningen begrenset til kr 10 000
- Dødsfallserstatningen tilfaller sikredes ektefelle/samboer, subsidiært arvinger etter lov eller testament. Med samboer menes person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold, dersom det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har bodd sammen med forsikrede de siste to år, eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Dette gjelder ikke dersom det forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås da ulykkesskaden inntrådte.

Invaliditetserstatning

For 100 % invaliditet utbetales invaliditetserstatning med sum angitt i forsikringsbeviset. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av summen. Dør forsikrede innen ett år etter skaden, betales ingen invaliditetserstatning.

Graden av invaliditet fastsettes etter Sosial- og Helsedepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, del II og III. Tap av, eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig funksjonsudyktig før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til invaliditetsforsikring. Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis funksjonsudyktig, gjøres det fradrag for dette når invaliditetsgraden bestemmes.

Endelig erstatning fastsettes senest når det har gått 3 år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden fremdeles kan forandre seg, skal oppgjøret basere seg på hva som må antas å bli den varige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Samlet invaliditetsgrad for én og samme skade kan høyst bli 100 %.

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i den grad dette har hatt betydning for invaliditeten.

For ulykkesdekningen i Motorvogn/Arbeidsmaskin gjelder:

- Invaliditetserstatningen tilfaller forsikrede. Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1 000 000. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.

FELLESEDEKNINGER/-VILKÅR**Retts hjelp**

- **Motorvognforsikringen** dekker tvist som eier, rettmessig bruker eller fører av forsikret motorvogn - i Europa, Israel og Tyrkia

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvilke utgifter?	<p>Når sikrede er part i tvist, dekkes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rimelige og nødvendige utgifter til advokat - Rettsgebyr - Utgifter til sakkyndige oppnevnt av retten - Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, begrenset til 40 % av forsikringssum eller økonomisk interesse - Utgifter til vitner ved hovedforhandling og bevisopptak - I jordskiftesaker dekkes kostnader etter Jordskifteloven § 7-1 med unntak av bokstav c) og d) - Tilkjente saksomkostninger når sikrede kan sannsynliggjøre at motparten har manglende betalingsevne - Som alternativ til dekning av utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner, kan sikrede velge utenrettslig meklings, jfr tvisteloven § 5-4, ved bruk av mekle.no <p>De sertifiserte meklerne som mekler gjennom mekle.no er upartisk og uavhengig av partene, og har særskilt kompetanse innen rettsområdet. Ønsker sikrede å ha egen advokat med i meklingsprosessen dekkes ikke sikredes advokatutgifter under rettshjelpsforikringen. Sikrede kan når som helst kreve meklings avsluttet. Velger sikrede å avslutte meklings, vil rettshjelpdekning være i behold.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler - Lødmte saksomkostnader enten de har hjemmel i lov eller avtale - Utgifter pådratt før tvist er oppstått - Tilkjente omkostninger fra tidligere rettsinstans(er) hvis saken etter en anke løses ved et forlik der du skal dekke egne omkostninger - Utgifter til tvist som løses ved voldgift - Utgifter som kan knyttes til offentlig saksbehandling før forvaltningsvedtak
Hvilke tvister?	<ul style="list-style-type: none"> - Tvister som er oppstått når forsikringen er i kraft, med mindre tvisten er unntatt i kolonnen til høyre - Tvist som har sammenheng med ervervsrelatert drift på landbrukseiendom, såfremt driften ikke overstiger årlig omsetning på kr 100 000 <p>For Hus-, Hytte-, Innbo-, Motorvogn- og Båtforsikring gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ved tvist som er oppstått etter at bolig/hytte/fritidsbåt/motorvogn er solgt og forsikringen i Gjensidige opphørte i forbindelse med salget, dekkes rettshjelputgifter hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier - Tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny bolig/hytte/fritidsbåt/motorvogn som sikrede ennå ikke har overtatt og tegnet egen forsikring på, dersom tidligere tilsvarende eiendom/båt/kjøretøy var forsikret i Gjensidige på kjøpstidspunktet - Særskilt for tvister som anlegges som gruppesøksmål etter tvisteloven kap. 35; <ul style="list-style-type: none"> - Dersom dekningsmessig tvist anlagt som gruppesøksmål blir avvist, er kostnadene knyttet til saksanlegg begrenset til kr 10 000 for hver sikrede i Gjensidige, likevel begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesser i saken. Utbetalingen kommer til fradrag dersom ny rettshjelpdekning innvilges. 	<ul style="list-style-type: none"> - Straffesak eller tvist som har utspring i ulovlig handling fra sikredes side - Tvister som har sammenheng med ærekrenkelse, (nett)sjikkane, trakassering, fornærmelse og saker om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3, § 3-5 og 3-6 - Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. For yrkesreise betalt av arbeidsgiver dekkes ikke arbeidsrettslig tvist med egen arbeidsgiver - Tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom eller leilighet, herunder tvist om fysiske feil eller mangler og rene avtaletvister vedrørende eiendom utenfor Norden, som timeshareleiligheter og lignende. Har sikrede kun innboforsikring, dekkes ikke tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede leilighet - Tvist i saker hvor sikrede er part i egenskap av å være selger av eiendommen og sikrede har tegnet eierskifteforsikring - Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av økonomisk fellesskap etablert av samboende, oppløsning av husstandfellesskap, og felleseie- og dødsboskifter - Tvist som gjelder tvangfullbyrdelse av krav etter lov om tvangfullbyrdelse - Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsordning og sak som gjelder konkurs eller akkord dersom sikrede er skyldner - Ekspropriasjonssak eller skjønns sak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom

FELLESDEKNINGER/-VILKÅR

Retts hjelp

- Dersom gruppesøksmål fremmes, er den samlede erstatning for alle tvistene begrenset til kr 250 000 likevel begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesser i saken

- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning
- Retts hjelpsutgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede
- Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige
- Tvist mellom sameiere. Likevel dekkes tvist mellom eiere av ulike eierseksjoner i samme sameie eller andelseiere i samme borettslag og tvister mellom sameiere som har retts hjelpforsikring under landbruksforsikring
- Tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn eller båt
- Retts hjelpsutgifter dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden
- Tvister der sikredes krav er foreldet
- Tvister der sikrede ikke har rettslig interesse
- Tvist med Gjensidige som følge av at det er gitt avslag på retts hjelpsdekning

FELLESEDEKNINGER/-VILKÅR**Retts hjelp****Hva er en tvist?**

- Tvist foreligger når et fremsatt krav er bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig
- Spørsmål om det er en eller flere tvister avgjøres etter en helhetsvurdering. I vurderingen av om det er en tvist vektlegges blant annet følgende;
 - om kravene har samme årsak eller gjelder samme underliggende faktum
 - om det er nær sammenheng mellom kravene
 - om kravene gjelder samme gjenstand, kontrakt eller tap
- En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker

Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

- Tvisten må høre inn under meklingsinstitusjoner med begrenset domstolsmyndighet dl § 1,2 ledd eller de alminnelige domstoler, dl § 1,1 ledd. Dersom saken føres for særdomstol, jf. dl § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel retts hjelpsutgifter. Jordskifteretten likestilles under retts hjelpsvilkårene med de alminnelige domstoler.

Melding av retts hjelpssaker

- Forespørsel skal snarest meldes til selskapet og senest ett år etter at advokat ble kontaktet
- Dersom advokat benyttes under offentlig forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige klagebehandlingen er fullt utnyttet
- Der det er flere parter på samme side, skal det sendes en samlet oversikt over alle parter og hvor de er forsikret.

Rimelige og nødvendige utgifter

- Tvisteloven §§ 6-13, 10-5 og kapittel 20, Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, er retningsgivende for hva som er rimelige og nødvendige utgifter.
- Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Gjensidige kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand – forutsatt at de er forsikret i samme selskap.

Opplysninger Gjensidige har behov for

- Ved krav om oppgjør har Gjensidige samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær, dvs. oppdragsbekreftelse, timeliste, spesifisert salæroppgave, og Gjensidige skal ha dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Forsikringssum og egenandel

- Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.
- Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken.
- Dersom det er flere parter på sikredes side, er den samlede erstatning for samtlige parter på sikredes side, begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.
- I tillegg til egenandelen på kr 4 000, må sikrede betale en

egenandel på 20 % av utgiftene som dekkes av forsikringen.

- Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.
- Der utenrettslig mekling benyttes, er egenandel kr 0,-

ØVRIGE BESTEMMELSER - MOTORVOGN**Bonus****Gjensidige har valgfri toppbonusordning:**

- 75 % mer enn 3 år
- 80 %

Du kan velge ny bonusordning hvert år så sant du ikke har hatt skade.

Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskodekningen selv om Gjensidige bare utbetaler erstatning under en av dem.

Bonus reguleres alltid ved hovedforfall - i henhold til tabellen nedenfor.

Gjensidige har anledning til å kontrollere opplysninger om tidligere skader og opparbeidet bonus fra andre forsikringsselskap.

Bonustrinn	Bonus uten skade ved neste avtalefornyelse	Bonus med en skade ved neste avtalefornyelse
80 %	- 80 %	- 70 % 1. år
75 % mer enn 3 år	- 75 % mer enn 3. år	- 75 % 1. år
75 % 3. år	- 75 % mer enn 3. år	- 70 % 1. år
75 % 1-2 år	- 75 % med 1 år mer ansiennitet	- 70 % 1. år
70 % 3. år	- 75 % 1. år	- 60 %
70 % 1-2 år	- 70 % med 1 år mer ansiennitet	- 60 %
10-60 %	- Økning av bonus med 10 %	- Reduksjon i bonus med 10 %
0 %	- Økning av bonus med 10 %	- 0 % (Laveste bonustrinn)

Skader som ikke gir bonustap

Tyveri-, brann-, veihjelps- glasskader. Erstatning for leiebilutgifter alene, maskinskade, kollisjon/sammenstøt med dyr, skade som følge av tapt/brukt nøkkel, skader på/tyveri av ladekabel, skader som direkte skyldes naturulykker (skred, storm, flom og stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd) jf. Lov om naturskader.

GENERELLE VILKÅR**1. Forsikringsavtalen består av**

- forsikringsdokumentet
- eventuell avtale ved kollektive forsikringer **og reguleres også av**
- forsikringsavtaleloven (FAL)
- det øvrige lovverket

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Spesielle bestemmelser gjelder foran generelle bestemmelser.

2. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen. Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol.

3. Garantiordning for skadeforsikringer

Gjensidige er med i en garantiordning for individuelle/private skadeforsikringer som kan bidra dersom selskapet ikke har penger til å betale.

4. Valuta

Priser, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner.

5. Grunnpris

Grunnprisen er et fast beløp uavhengig av forsikringsavtalens omfang. Den dekker kostnader til administrasjon og refunderes ikke ved oppsigelse i forsikringsåret.

6. Ettårige avtaler fornyes automatisk

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Gjensidige kan endre pris og vilkår hvert år ved hovedforfall.

7. Angrerett

Private forsikringstakere har rett til å angre på inngått avtale om kjøp av forsikring når salget har skjedd per telefon eller internett. Angrefristen er 30 dager for personforsikring og 14 dager for øvrige forsikringer. Fristen løper fra mottatt forsikringsdokument.

Melding om bruk av angrerett må gis innen utløpet av angrefristen. Forsikringen vil da bli avsluttet, og forsikringstakeren vil kun betale forsikringspremie og evt trafikksforsikringsavgift for de dagene forsikringen har vært i kraft.

8. Tidsbegrensede forsikringer

Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

9. Tilgodehavende

Opphører forsikringen i forsikringstiden, beregnes tilgodehavende for gjenstående del av forsikringstiden, så sant ikke annet er angitt i de enkelte forsikringsbevis. Dette gjelder ikke for grunnpris, se punkt 5.

Ønskes beløpet utbetalt, må kontonummer oppgis. For privatkunder må kontonummeret eies av forsikringstager. For næringslivskunder må kontonummer og forsikringstager være knyttet til samme organisasjonsnummer. Tilgodebeløp kan også overføres til annet forsikringsforhold i Gjensidige.

10. Avtalegiro

Betaling via AvtaleGiro forutsetter trekk i henhold til betalingsoversikten. Ved manglende trekk forfaller resterende del av årspremien til betaling

11. Renter

Det beregnes renter ved erstatningsoppgjør i samsvar med forsikringsavtalelovens §§ 8-4 og 18-4.

12. Opphør ved eierskifte

I stedet for forsikringsavtalelovens § 7-2 gjelder: Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Gjensidige svarer likevel for forsikringstilfeller som inntreffer innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

13. Automatisk opphør av forsikring på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring

Motorvognforsikringen på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring opphører automatisk ved salg, vraking, tyveri og avregistrering.

14. Trafikksforsikringsavgift til staten

Forsikringsselskapene er pålagt å kreve inn trafikksforsikringsavgift til staten. Trafikksforsikringsavgiften følger ansvarsforsikringen for kjøretøy, og du betaler for den perioden kjøretøyet er registrert.

15. Gjensidiges rett til å si opp forsikringen

Gjensidige kan si opp forsikringen ved manglende betaling, feil eller manglende opplysninger samt ved særlige forhold. I tillegg kan Gjensidige si opp forsikringen dersom forsikringstaker går konkurs eller etter en skade, så sant oppsigelse er rimelig. Dette gjelder ikke livsforsikringer.

16. Svik

Ved svik opphører både rett til erstatning og refusjon av innbetalt beløp, og alle forsikringsavtaler kan sies opp med øyeblikkelig virkning. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt.

17. Krig og alvorlige uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i Norge
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller alvorlige uroligheter – hvis ikke annet er avtalt skriftlig
- deltakelse i krig

På person-, motorvogn- og reiseforsikringer dekker

Gjensidige likevel skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede allerede befinner seg i et område når det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder da i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

18. Skade ved terrorhandlinger

Ved terrorhandling er Gjensidiges samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer, regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense pr. hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

GENERELLE VILKÅR

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneler, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

Begrensningene over gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikringer - eller for personskade som går inn under Bilansvarsloven eller Lov om yrkesskadeforsikring.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

19. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

For personskade under Bilansvarsloven og Lov om yrkesskadeforsikring samt på reise- og personforsikringer dekker Gjensidige skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser, skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling.

For reise- og personforsikringer gjelder følgende begrensning:

Ved skade forårsaket av atomvåpen eller radioaktiv stråling, er samlet erstatningsansvar overfor alle kunder og kravstillere begrenset til kr 500 millioner pr. skadehendelse. Alle skader som skyldes samme hendelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som én skadehendelse.

For øvrige forsikringer dekkes ikke slike skader/tap.

20. Jordskjelv og vulkanutbrudd

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- personforsikringer med unntak av ulykkeskade som følge av jordskjelv i Norge
- reiseforsikringer
- personskade under Bilansvarsloven
- personskade under Lov om yrkesskadeforsikring

For øvrige forsikringer dekkes ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, ved jordskjelv og vulkanutbrudd.

21. Områder som er underlagt sanksjoner fra FN eller EU

Enhver erstatningsplikt - og andre forpliktelser overfor den forsikrede eller andre rettighetshavere under forsikringen - bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk som gjennomfører bindende vedtak fattet av FNs Sikkerhetsråd eller restriktive tiltak vedtatt av EUs råd.

22. Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister – FOSS

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels-, organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er

meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett ved skriftlig henvendelse til FINANS NORGE, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo eller: firmapost@fno.no

23. Register over livsforsikringer og pensjonsavtaler

Finansnærings Servicekontor har et register over alle livsforsikringer og pensjonsavtaler slik at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger. Det er registrert navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Forsikringstaker kan få innsyn eller reservere seg mot å stå i registeret ved å henvende seg til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

Se også norskpensjon.no

24. Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier samt spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Gjensidige krever det. Skjønnets verdifastsettelse er øvre grense for Gjensidiges erstatningsansvar.

Sikrede eller Gjensidige kan kreve erstatningen fastsatt ved skjønn, for fysisk skade på følgende gjenstander:

- Motorvogn, inkludert tilhenger
- Arbeidsmaskin
- Skip og båt
- Bygning
- Innbo, eiendeler og driftsløsøre
- Driftstap inkludert husleietap
- Verdigjenstander

Med unntak av driftstap og husleietap skal skjønnen bare omhandle den fysiske skaden på den forsikrede gjenstanden, ikke andre krav i anledning skaden.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at underretning er mottatt, å meddele om hvem som velges. Før skjønnen velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnen foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som

skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnet bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er Gjensidige som krever skjønn, betaler Gjensidige alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

25. Informasjon om behandling av personopplysninger

Behandling av dine personopplysninger er nødvendig for å inngå og oppfylle forsikringsavtalen vi har med deg. Opplysningene behandles ved fornyelse av avtalen, ved skadebehandling og oppgjør og for å administrere kundeforholdet. Vi behandler også dine personopplysninger med grunnlag i vår berettigede interesse. Dette gjelder ved kundeoppfølging og markedsføring, ved markeds- og kundetilfredshetsundersøkelser, ved utvikling av nye og eksisterende tjenester og når vi logger besøk på våre nettsider

Ved klagebehandling, regresskrav og rettslige prosesser, vil vi behandle dine personopplysninger med formål å fastsette, gjøre gjeldende og forsvare et rettskrav. Vi behandler også personopplysninger på grunn av andre rettslige forpliktelser som påhviler foretaket som følge av annen lovgiving.

Dersom behandlingen gjelder særlige kategorier av personopplysninger, som helseopplysninger og opplysninger om fagforeningsmedlemskap som er nødvendig for å inngå avtalen, vil vi be om ditt samtykke til dette.

Automatiserte individuelle avgjørelser brukes ved kjøp av forsikring, og ved skadebehandling. I slike avgjørelser kan profilering inngå. Dersom resultatet av automatiserte individuelle avgjørelser påvirker deg i betydelig grad så har du i noen tilfeller rett til manuell inngripen. I de tilfeller dette gjelder vil du bli informert.

Gjensidige kan gjøre dine personopplysninger tilgjengelige for andre for eksempel internt i konsernet, til tjenesteleverandører og samarbeidspartnere, forsikringsformidlere, andre forsikringsselskaper og til forsikringsselskapenes fellesregistre. Dette gjøres kun i den grad dette er tillatt etter gjeldende lovgivning og ikke i strid med vår taushetsplikt. Der utleveringsplikt til offentlige myndigheter går foran taushetsplikten, vil vi også kunne utlevere personopplysninger uten ditt samtykke.

Dine personopplysninger behandles så lenge du har en forsikring hos oss. Etter at en avtale med oss er sagt opp vil vi lagre opplysningene frem til foreldelsesfrister for de aktuelle produktene er utløpt på grunn av muligheten for fremtidige erstatningskrav som kan tilbakeføres til avtaleforholdet.

Personopplysningsloven gir deg større kontroll over egne personopplysninger. Dette betyr blant annet at du har rett til å be om innsyn, korrigerings eller sletting av dine personopplysninger. Du har i visse tilfeller også rett til å protestere mot behandlingen og rett til å kreve behandling begrenset. Du kan motsette deg behandling knyttet til direkte markedsføring og der behandling er basert på

samtykke kan du tilbakekalle dette. Du har også rett til å få utlevert personopplysninger du har gitt om deg selv, og du har rett til å klage til tilsynsmyndigheter. Du utøver dine rettigheter gjennom eget innlogget område, eller ved å henvende deg skriftlig til oss.

Behandlingsansvarlig er Gjensidige Forsikring ASA, Norge, Schweigaards gate 21, 0191 Oslo, org.nr. 995 568 217. Kontaktadresse er: Gjensidige Forsikring ASA, Postboks 700 Sentrum, 0106 Oslo.

Du kan også kontakte vårt personvernombud på personvernombudet@gjensidige.no eller skriftlig til: Gjensidige Forsikring ASA, v/ Personvernombudet, Postboks 700 Sentrum 0106 Oslo

Du finner vår fullstendige personvernerklæring på www.gjensidige.no, eller du kan få den tilsendt ved å sende inn en skriftlig henvendelse til oss.

ERSTATNINGSREGLER

Motorvogn

I stedet for Forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

Skademelding

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Gjensidige. Ved behov for veihjelp kan Gjensidige avgjøre hvilket assistanseselskap som skal benyttes.

I tillegg skal:

- Brann, tyveri og hærverk meldes politiet
- Utgifter dokumenteres med kvittering

Når kjøretøy/arbeidsmaskin kan repareres

Gjensidige dekker kostnader ved transport av kjøretøyet/arbeidsmaskinen fra skadestedet til nærmeste verksted. (Gjelder ikke snøscooter)

Dersom reparasjon av de enkelte deler etter Gjensidiges vurdering vil være teknisk eller økonomisk ulønnsomt, skiftes delene ut med likeverdige deler.

Gjensidige kan avgjøre ved hvilket verksted reparasjonen skal foretas. Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.

Er det ikke tilgjengelige deler i markedet som kan skaffes til det aktuelle kjøretøyet, skjer oppgjøret i form av et kontantoppgjør. Prisene på delene settes til hva de ville kostet dersom de var å oppdrive.

Velges kontanterstatning, utbetales erstatningen på grunnlag av takst. Arbeidskostnadene erstattes med 50 %. Merverdiavgift og andre avgifter erstattes bare når dette er betalt.

Når kjøretøyet/arbeidsmaskinen er tapt eller totalskadet

Gjensidige avgjør om det er økonomisk forsvarlig å reparere. Er den tapt, dekkes kostnadene ved å gjenskaffe kjøretøy/arbeidsmaskin i samme stand, av samme fabrikk, type og årgang. Skadet eller tapt kjøretøy/arbeidsmaskin overtas av Gjensidige.

Aldersfradrag for ettermontert elektronisk ekstrautstyr

Ett år etter at utstyret ble kjøpt som nytt, reduseres erstatningen med 10 % pr. påbegynte år, maksimum 50 %.

Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at Gjensidige har betalt erstatning, kan sikrede beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Ellers tilfaller tingen Gjensidige.

Ruspåvirkning

Gjensidige dekker ikke skade sikrede har voldt mens han eller hun kjørte kjøretøyet/hengeren/arbeidsmaskinen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller skade voldt av en annen mens denne kjørte kjøretøyet/hengeren/arbeidsmaskinen i slik tilstand, dersom sikrede har medvirket til bruk av kjøretøyet/hengeren/arbeidsmaskinen enda han eller hun

visste eller måtte forstå at føreren var påvirket (forsikringsavtaleloven § 4-9).

Grov uaktsomhet og forsett kan føre til helt eller delvis bortfall av erstatning

Erstatningen kan bli redusert dersom sikrede har voldt skaden forsettlig eller ved grov uaktsomhet. Dette gjelder også når skaden er voldt av den som er ansvarlig for kjøretøyet/arbeidsmaskinen.

Svik - identifikasjon

Handlinger eller unnlatelser fra den ansvarlige for kjøretøyet får samme virkning som om handlingen/unnlatsen var foretatt av sikrede selv.

Egenandel

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret. For kjøretøy med totalvekt til og med 3,5 tonn reduseres avtalt egenandel med kr. 2 000 ved påkjørsel av dyr.

Egenandel maskinskade

Er maskinskade dekket vil egenandelen avhenge av bilens kilometerstand på skadetidspunktet - se tabell:

Bilens kilometerstand på skadetidspunktet	Egenandel
0 - 119 999 km	kr. 8.000
120 000 - 159 999 km	kr. 12 000
160 000 - 200 000 km	kr. 16 000

Definisjoner

Kontraktsansvar: Ansvar for utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l.) herunder:

- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer eller oppdages etter overleveringen
- Ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt
- Kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon
- Ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- Ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
- Skade på ført andres arbeid eller eiendeler for å utbedre eller fullføre eget kontraktsarbeid